

10. bekkur danska

Kennarar: Pjetur Stefánsson; Svanhvít Hreinsdóttir

10

Lýsing

Tungumál er eitt mikilvægasta tæki mannsins til að orða hugsun sína, afla sér þekkingar og eiga samskipti við aðra.

Gert er ráð fyrir að danska sé alla jafna það norræna tungumál sem kennt er í skólum hér á landi.

Danska skiptist í hlustun, lesskilning, frásögn, ritun, menningarläsi, námshæfni og samskipti.

Í dönsku eru unnið eftir hæfnimarkmiðum aðalnámskrár frá 2013.

Markmið

Tilgangur tungumálanáms er að nemendur öðlist hæfni til að nota tungumálið sem verkfæri í fjölbreyttum tilgangi og við ólíkar aðstæður. Í tungumálanáminu eiga nemendur að tileinka sér vinnubrögð og aðferðir sem auðvelt er að yfirfæra á nám í öðrum tungumálum og verða þeim veganesti út í lífið. Norðurlandamál eru kennd vegna samskipta og menningartengsla við við norrænar þjóðir. Saga okkar er samofin sögu þeirra. Námið á að veita nemendum tækifæri til að nota málið á skapandi hátt í ræðu og riti. Góð kunnátta í einu norrænu tungumáli er lykill að hvaða svæði sem er á Norðurlöndunum og greiðir fyrir öllum samskiptum." (Aðalnámskrá grunnskóla 2013, bls 124). Unnið er samkvæmt hæfniviðmiðum aðalnámskrár grunnskóla, 2013.

Námsefni

Dejlige Danmark valin verkefni, SMIL lesbók og vinnubók A, málfræðiverkefni, kvikmyndir og þættir, tónlist, smásögur og annað efni frá kennara.

Kennsluaðferðir

Innlögn kennara, hlustunaræfingar, tjáskipti, leitaraðferðir, umræður, einstaklingsvinna, para og hópavinna.

Námsmat

Hæfniviðmið úr aðalnámskrá grunnskóla liggja til grundvallar námsmats. Mat birtist reglulega yfir veturinn á hæfnikorti hvers nemenda. Reynt er að hafa námsmat sem fjölbreyttast þar sem hægt er að koma til móts við þarfir allra nemenda. Kennari notar þannig leiðsagnarmat og leggur áherslu á sýnileika viðmiða um árangur. Hæfni nemenda er metin út frá kvarðanum A, B+, B, C+, D. Rétt eins og í öðrum fögum verður lykilhæfni metin í dönsku. Sú hæfni getur orðið til breytinga á námsmati. Nemendur þurfa því að hafa lykilhæfni í huga í öllu námi. Þannig geta til dæmis vönduð vinnubrögð, virkni í hópstarfi, frumkvæði, skapandi verkefni o.s.fr. haft áhrif á námsmat nemenda.

Markmið

Tilgangur tungumálanáms er að nemendur öðlist hæfni til að nota tungumálið sem verkfæri í fjölbreyttum tilgangi og við ólíkar aðstæður. Í tungumálanáminu eiga nemendur að tileinka sér vinnubrögð og aðferðir sem auðvelt er að yfirfæra á nám í öðrum tungumálum og verða þeim veganesti út í lífið. Norðurlandamál eru kennd vegna samskipta og menningartengsla við við norrænar þjóðir. Saga okkar er samofin sögu þeirra. Námið á að veita nemendum tækifæri til að nota málið á skapandi hátt í ræðu og riti. Góð kunnátta í einu norrænu tungumáli er lykill að hvaða svæði sem er á Norðurlöndunum og greiðir fyrir öllum samskiptum." (Aðalnámskrá grunnskóla 2013, bls 124). Unnið er samkvæmt hæfniviðmiðum aðalnámskrár grunnskóla, 2013.

Námsefni

Dejlige Danmark valin verkefni, SMIL lesbók og vinnubók A, málfræðiverkefni, kvikmyndir og þættir, tónlist, smásögur og annað efni frá kennara.

Kennsluaðferðir

Innlögn kennara, hlustunaræfingar, tjáskipti, leitaraðferðir, umræður, einstaklingsvinna, para og hópavinna.

Námsmat

Hæfniviðmið úr aðalnámskrá grunnskóla liggja til grundvallar námsmats. Mat birtist reglulega yfir veturinn á hæfnikorti hvers nemenda. Reynt er að hafa námsmat sem fjölbreyttast þar sem hægt er að koma til móts við þarfir allra nemenda. Kennari notar þannig leiðsagnarmat og leggur áherslu á sýnileika viðmiða um árangur. Hæfni nemenda er metin út frá kvarðanum A, B+, B, C+, D. Rétt eins og í öðrum fögum verður lykilhæfni metin í dönsku. Sú hæfni getur orðið til breytinga á námsmati. Nemendur þurfa því að hafa lykilhæfni í huga í öllu námi. Þannig geta til dæmis vönduð vinnubrögð, virkni í hópastarfi, frumkvæði, skapandi verkefni o.s.fr. haft áhrif á námsmat nemenda.

Danska matsviðmið 8.-10. bekkur

- **Námsmat** með hliðsjón af matsviðmiðum aðalnámskrár grunnskóla

- **Framvinda** með hliðsjón af hæfniviðmiðum

- **C - hæfni**

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur **sæmilega vel** og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir.

- **B - hæfni**

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur **vel** og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir.

- **A - hæfni**

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur **mjög vel** og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir.

- **C - hæfni**

Hefur tileinkað sér **viðunandi** orðaforða til að geta lesið sér til gagns og ánægju, með **nokkurri** fyrirhöfn þó, almenna texta af ýmsum toga og um margvísleg málefni.

- **B - hæfni**

Hefur tileinkað sér **nægilega góðan** orðaforða til að geta lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga um margvísleg málefni.

- **A - hæfni**

Hefur tileinkað sér **mjög fjölbreyttan** orðaforða og getur **fyrirhafnarlítið** lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga um margvísleg málefni.

- **C - hæfni**

Er **sæmilega** samræðuhæfur og beitir reglum málsins, framburði, áherslum og hrynjandi á **viðunandi** hátt.

- **B - hæfni**

Er **vel** samræðuhæfur, beitir eðlilegu máli, framburði, áherslum og hrynjandi.

- **A - hæfni**

Er **mjög vel** samræðuhæfur, beitir eðlilegu máli, framburði, áherslum og hrynjandi af öryggi.

- **C - hæfni**

Kann að nota algengustu föstu orðasamböndin úr daglegu máli og getur tjáð sig **sæmilega** um málefni sem hann þekkir.

- **B - hæfni**

Notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og getur tjáð sig **nokkuð áheyrilega** um málefni sem hann þekkir.

- **A - hæfni**

Notar **markvisst** algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og getur tjáð sig **lipurlega** og **áheyrilega** um málefni sem hann þekkir.

- **C - hæfni**

Getur skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir.

- **B - hæfni**

Getur skrifað **lipran**, samfelldan texta á um efni sem hann þekkir, sýnt fram á góð tök á orðaforða og megin reglum málnotkunar.

- **A - hæfni**

Getur **skrifað skýran** og **skilmerkilegan** samfelldan texta um efni sem hann þekkir.

● C - hæfni Fylgt grunnreglum um málnotkun og helstu hefðum varðandi uppbyggingu texta og hagnýtt sér þann orðaforða sem unnið hefur verið með.	● B - hæfni Fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengi orð við hæfi.	● A - hæfni Fylgt af öryggi reglum um málnotkun og hefðir varðandi uppbyggingu texta og hagnýtt sér markvisst þann orðaforða sem unnið hefur verið með.
● C - hæfni Getur sýnt fram á að hann þekkir til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.	● B - hæfni Þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér góða grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.	● A - hæfni Sýnir fram á að hann þekkir mjög vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér mjög góða grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

Danska við lok 3. stigs - Hlustun

- Tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt.
- Hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Danska við lok 3. stigs - Lesskilningur

- Aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu.
- Lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt.
- Lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi.

Danska við lok 3. stigs - Samskipti

- Tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í.
- Tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda.

Danska við lok 3. stigs - Frásögn

- Tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum.

- Flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi.
- Samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Danska við lok 3. stigs - Ritun

- Skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum.
- Skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við.
- Tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu.

Danska við lok 3. stigs - Menningarläsi

- Sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- Getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.

Danska við lok 3. stigs - Náms hæfni

- Beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða.
- Unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja.
- Beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf.
- Nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.